

BREDASCHE

DONDERDAG

COURANT

1 JUNIJ.

PUBLICATIE.

De **BURGEMEESTER** van **BREDA**, brengt bij deze ter kennis van het algemeen dat op Zaterdag den 3. Junij aanstaande aan de Kiezers dezer gemeente zullen worden toegezonden de oproepings-brieven bevattende de Stembrieven tot het kiezen van een Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, ter vervanging van den Heer Mr. K. A. Meussen, die volgens den bestaanden rooster, met den derden Maandag van September dezes jaars moet aftreden; met informatie, dat wanneer onverhoopt eenig Kiezer geen brief van oproeping en een stembriefje mogt hebben ontvangen, hij zich tot bekoming daarvan ter Secretarie zal kunnen vervoegen.

Breda, den 29. Mei 1854.

J. MASTBOOM.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN **WETHOUDERS** DER GEMEENTE **BREDA**, brengen bij deze ter kennis der ingezetenen en verdere belanghebbenden, dat het schieten en werpen met geschut, bij de praktische oefeningen der kadetten van de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, op de Oosterhoutsche en Teteringsche heide, op den 6den Junij aanstaande een aanvang zal nemen, en tot den 15den Julij daarna volgende zal voortduren. Met waarschuwing, om tot dat tijdstip de passage van genoemde heide, in de richting van het geschut, te vermijden, ten einde zich aan geene ongelukken bloot te stellen.

Breda, den 29. Mei 1854.

J. MASTBOOM.

De Secretaris,

L. D. G. TEYCHINE.

FRANKRIJK.

PARIS, den 29sten Mei.

Het Wetgevend Ligchaam heeft eergisteren, na eene warme en belangrijke discussie, die twee zittingen geduurd had, met 200 tegen 39 stemmen het wetsontwerp betreffende het openbaar onderwijs aangenomen. Eenige leden vreesden dat de voorgedragen veranderingen in het bestuur van het openbaar onderwijs en het daarmee verbonden plan tot vervanging der bestaande akademische faculteiten door eigenlijk gezegde universiteiten, de verborgen bedoeling of althans de strekking hadden om de opleiding der natie weder geheel onder de magt des gouvernementen en onder de leiding van een onkerkelijk gezuind staats-collegie te brengen. Vreesde men al niet voor een dergelijke verwezenlijking van dat gevaar zoo lang de tegenwoordige Senaat leefde, dan meende men toch dat de wet later, in de hand van een ander gouvernement, een middel zou kunnen worden om het opkomende geslacht weder, als onder de Julimonarchie, in eenen strijd tusschen de godsdienst en de wijsbegeerte, tusschen het geloof en de wetenschap te wikkelen. Daarentegen werd van de zijde des gouvernementen betoogd dat de voordragt al de waarborgen die in de wet van 1850 voor de vrijheid van het particulier onderwijs gegeven waren, in volle kracht liet bestaan; dat echter het gouvernement nimmer zijn aandeel in de opvoeding der natie mogt laten varen, maar dat het, ook om aan het particulier onderwijs een voorbeeld en prikkel tot krachtsinspanning te geven, zijne inrigtingen van onderwijs tot steeds meerdere volmaaktheid moest brengen; dat dit het hoofddoel der wet was, en dat deze geene bijbedoeling noch verborgen strekking had.

Het officiële dagblad deelt het verslag mede van den heer de **Richemont** nopens de begroting van 1855; de ontvangsten worden geschat op 4,366 millioenen, hetwelk vier millioenen meer bedraagt dan de uitgaven.

Het officiële dagblad bevat heden een verslag van den heer **Bineau**, den minister van financien, nopens het goed slagen der leening van 250 millioenen, welke door eene nationale inschrijving is gedekt. Zulks is, zegt het rapport, eene gelukkige proefneming geweest, welke zonder moeite eene soort van leening heeft daargesteld, welke van hoog gewigt is voor het openbaar efediet. Bovendien heeft zulks in deze omstandigheid groote politieke waarde gehad, dewijl het Frankrijk in staat heeft gesteld luide zijn wil te kennen te geven. Ofschoon de storting van een zesde der leening, voor het oogenblik alleen gevorderd was, is de helft der 250 millioenen bereids gestort.

Bij besluit der Keizers is de vice-admiraal **Baudin** tot den rang van admiraal verheven.

In den **Moniteur** van heden zijn berichten van de Britsche Oostzeeyvloot medegedeeld. Volgens die berichten zijn de kleine fort en op het eiland Hango, aan den ingang der golf van Finland, door Engelsche oorlogschepen ver-

nield, en zou de voornaamste aldaar gelegen sterkte onoverwijd worden aangevallen, den 23sten Mei maakte de vloot zich tot dien aanval gereed.

Zaterdag zijn te Marseille berigten uit Konstantinopel van den 20sten Mei ontvangen, waerhoofdbaad door den telegraaf wordt medegedeeld. De opperbevelhebber der Fransche en die van de Engelsche hulptroepen waren met den Turkschen minister van marine naar Varna vertrokken om met **Omer-Pacha** en met de bevelhebbers der vereenigde vloot overleg omtrent het plan van den veldtocht te houden. De Sultan had, vberal ook om aan het dringend verlangen van den Britschen gezant te voldoen, besloten tot eene reorganisatie der Turksche landmagt, waarbij de onregelde troepen, voor zoover men ze niet tot bruikbare bestanddeelen der krijgsmagt kon vormen, zouden worden afgedankt. Uit Klein-Azie had men vernomen dat het Turksche leger aldaar onder het bevel van een Europeesch krijgsoverste van bekende bekwaamheid, den Generaal **Guyon**, op een beteren voet ingerigt werd, en dat Erzerum, de hoofdstad van het Turksche grensgewest van dien naam en de sleutel van Turksch Armenie, door de Russische troepen werd bedreigd. Dertig duizend Armeniers waren in het Russische leger ingelijfd, en wel, zoo als in deze van de Turksche zijde afkomstige berigten gemeld wordt, huns ondanks en met geweld. Verder werd in de berigten uit Klein-Azie verzekerd dat Rusland met den vorst van **Khiwa** een naauw verbond gesloten had, ten gevolge waarvan eene militaire positie in dat land door Russische troepen zou worden ingenomen.

Bij het afzenden dezer berigten was te Konstantinopel het gerucht in omloop dat **Kaffa**, eene Russische haven op de noordoost-kust van de Krim, door Fransche en Engelsche oorlogschepen gebombardeerd was.

De **Moniteur** berigt het volgende: « Ut-Bosnig wordt geschaten dat de Montengrienen, van getale van 2000 man, de grens der Turksche provincie Herzagowina overgetrokken zijn en een gedeelte der landstreek tusschen Trebigno en Nikschitchi bezet hebben, zonder evenwel eene aanval te durven ondernemen op die beide punten, welke door een vrij groot aantal Albaniërs worden verdedigd. De Montengrienen hebben een zestigtal menschen gedood en een duizendtal stuks van weggevoerd. De Turksche overheden hebben alle noodige maatregelen genomen om hen in hunne aanvallende beweging te stuiten; de beschikbare manschappen van de landweer der naastbij gelegen streken is onoverwijd tegen hen afgezonden, in afwachting der komst van een korps troepen van 5000 man, hetwelk toereikend zal zijn om de banden van den vorst **Daniel** in ontzag te houden. »

Berigten uit Griekenland, te Marseille ontvangen en per telegraaf medegedeeld, verzekeren dat Koning **Otto** op het van Frankrijk en Engeland ontvangen ultimatum geantwoord heeft met de verklaring, dat hij, indien hem vrijheid van handelen gelaten wierd, aan het verlangen der beide beschermende mogendheden zooveel mogelijk zou voldoen, en reeds dadelijk een nieuw ministerie zou benoemen, welks samenstelling waarborgen voor de vervulling diét belofte zou opleveren; doch dat hij, ingeval de militaire bezetting waarmede Griekenland bedreigd was, werkelijk plaats greep, zich daartegen met alle hem beschikbare middelen zou verzetten, zullende hij alsdan zijne troepen in het binnenste des lands vereenigen en inmiddels de hoofdstad en de havens des lands aan de Fransche en Engelsche krijgsmagt overlaten.

De **Constitutionnel** bevestigt nog de volgende berichten: « Het gerucht reide dat de Engelsche troepen, of althans een gedeelte derzelfde, naar de Zwarte zee gezonden en aldaar ter beschikking van de opperbevelhebbers der vereenigde vloot gesteld zouden worden. Men wist niet naar welk punt deze troepen zouden worden gerigt. Doch het schied zeker te zijn dat zij binnen kort van Scutari zouden vertrekken. »

In sommige Engelsche dagbladen is gemeld dat er, wegens voorwaarsche bewegingen der Russen in de Dobrovsche, Engelsche en Fransche troepen naar Varna waren gezonden, doch het is niet waarschijnlijk dat de krijgsmagt der verbonden mogendheden in zulke kleine afdeelingen gesplitst en op valerelei punten ingezet zal worden. Britschen verwoorde men, den 15den of den 16den Mei, van den Franschen minister **Duval**, dat na een verblijf van vier maanden in het hoofdwarth van **Omer-Pacha** naar Konstantinopel teruggekeerd is, naar welke rigt en welke berigten te ontvangen omtrent de gesteldheid der beide regers aan den Donau. In tusschen kan men niet veel geloof hechten aan hetgeen in Konstantinopel omtrent het plan van den veldtocht verhaald werd.

De geruchten, waarop in het slot van het bovenstaande bericht gesproken wordt, vindt men ook vermeld in berigten uit Konstantinopel van den 1sten dezer, die door een dagblad van Marseille zijn medegedeeld. « Eene divisie van het Engelsche leger — zoo leest men daarin — heeft zich gereed ge-

maakt om van Scutari te vertrekken. Vijf groote stoomtransportschepen zijn gereed om haar naar Varna over te brengen, alwaar zij de komst eener Fransche legerafdeeling zal afwachten. Deze troepen zullen dienen voor eenen aanval op Sebastopol, die gelijktijdig ter zee en te land zal worden ondernomen. De vereenigde vloot, die den 14den Mei nog voor Sebastopol kruiste, wordt den 20sten te Varna verwacht, waar zij landingstroepen voor de Krim zal aan boord nemen. De derde armee, die onder bevel van den Franschen veldmaarschalk, h. v. Gallipoli naar Konstantinopel bevoelen is, zal de overige van de Fransche krijgsmacht naar Adrianopel zal worden overgebracht.

— Weinige dagen geleden zijn in het stadhuis te Madrid voor verscheidene miljoenen in gouden en zilveren voorwerpen van allerlei aard ontvreemd. Alle kostbaarheden, welke het stedelijk bestuur bij groote burgerlijke en godsdienstige plegtigheden bezigde, waren verdwenen, zonder dat daarvan iets was bemerkt. Gelukkig is men de misdadigers spoedig op het spoor gekomen en is bijna alles wedergevonden; het misdrijf schijnt door eene geheele bende dieven gepleegd en bereids zijn 38 personen deswege in hechtenis genomen. — In Spanje zijn berichten ontvangen uit Manilla van den 18 Maart II., volgens welke aldaar 745 huizen door brand waren vernield. Te Manilla bevond zich een Russisch eskader, hetwelk in noordelijke richting was vertrokken.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 28sten Mei.

De *Frankfurter Postzeitung* berigt aangaande de jongste zitting der Duitsche Bondsvergadering het volgende:

In de zitting der Bondsvergadering van 24 Mei is door Oostenrijk en Pruisen de lang verwachte mededeeling omtrent de houding dier mogendheden ten aanzien van het Oostersche vraagstuk gedaan, met overlegging van de bekende vijf Weener protokollen. De Bondsvergadering betuigde haren dank voor de eendragtige samenwerking der twee groote Duitsche regeringen, en droeg aan eene commissie op, om aan dit gevoel eene bepaalde uitdrukking te geven. Tot leden dier commissie werden de gezanten van Oostenrijk, Pruisen, Beieren, Saksen, Hannover, Baden en Mecklenburg verkozen.

— Uit Petersburg schrijft men den 21sten dezer, dat het Hof aldaar eene nieuwe verdring tot ontzuiming der Vorstendommen, dit maal ook door Oostenrijk en Pruisen aangedrongen, ontvangen had, doch hoe men niet geloofde dat Rusland daarin zou inwilligen, zoo lang het de geëschte waarborgen voor de nakoming zijner tot hertoe met Turkije gesloten verdragen niet heeft verkregen. De buitenwijken der hoofdstad waren in staat van oorlog verklaard en voorzigtigheidsmaatregelen tot verwijdering van teer en andere brandbare stoffen genomen. De grootvorst Konstantijn heeft bevolen dat van Regeringswege voor de huisgezinnen dergenen gezorgd zal worden welke op nieuw tot de zeedienst opgeroepen zijn.

— Volgens een telegraphisch berigt uit Hamburg van den 27sten dezer, zou het Fransche eskader onverwijd uit de baai van Kiel naar de Oostzee sterven. Het was aldaar, naar men meende, zolang opgehouden door gebrek aan loodsen.

— Volgens een berigt uit Bucharest van den 22sten dezer, was de bezetting van Silistria door de Russische troepen zoo zeer in het nauw gebracht, dat haar bevelhebber eenen parlementair naar den maarschalk Paskevitch had gezonden.

E N G E L A N D.

LONDEN, den 27sten Mei.

In de zitting van het Lagerhuis van jl. Vrijdag is door den minister van marine, den heer Graham, in antwoord op de vraag van een der leden, het volgende medegedeeld: Het is dienstig geacht de Britsche kusten in de Oostzee en in de Zwarte zee streng te doen blokkeren; en ik heb reden om te denken, alhoewel ik het nog niet officieel of stellig vernomen heb, dat de haven van Riga in de daad geblokkeerd is, en dat aldaar eene genoegzame scheepsmacht aanwezig is om die haven gesloten te houden. Omtrent andere havens in de golf van Finland en in de Zwarte zee, heb ik minder zeker berichten; doch zoodra die ontvangen worden, zal in het officieele dagblad op de gebruikelijke wijze bekend gemaakt worden welke havens in staat van blokkade zijn. Eerst na deze afkondiging zijn alle onzijdige schepen verplicht den staat van blokkade te erkennen, terwijl eene feitelijke blokkade die nog niet van gouvernementwege afgekondigd is, alleen in de nabijheid der geblokkeerde haven werkt. Voor den oogenblik bestaat het voornemen niet om Archangel of eenige andere haven in de Witte zee te blokkeren.

Het Lagerhuis heeft, in zijne zitting van eergisteren, het wets-ontwerp tot het maken van zoodanige wijziging in den Parlementseed, dat ook Israëlieten daardoor in staat gesteld zouden worden zitting in dat Huis te nemen, met 254 tegen 247 stemmen verworpen.

Men ziet welken eene zeer groote promotie bij het leger teemoet; alle luitenant-generaals van 1846 zouden daarbij tot den rang van generaal, alle generaal-majors van 1846 tot dien van luitenant-generaal, alle kolonels van dat jaar tot dien van generaal-majoor, alle luitenant-kolonels van datzelfde jaar tot dien van kolonel, en alle majors van 1846 tot dien van luitenant-kolonel bevorderd worden.

Alle regimenten van linie zijn, bij dezer dagen genomen besluit, op eene sterkte van twaalf kompagnien gebracht.

— Gedurende de laatste week is weder een groot aantal transportschepen te Liverpool uitgerust en naar het Oosten vertrokken, en heden schiept zich een detachement kavallerie te Dublin aan boord van het barkschip *Palmyra*, van 800 ton, in. De *Himalaya* is ditmaal bestemd om het 5de regiment dragonders en 298 paarden naar Turkije over te brengen.

— Volgens een telegraphisch berigt uit Kopenhagen werd aldaar verzekerd dat het eskader van den admiraal Napier zich den 21sten Mei voor Gustafsvärn bevond, op de noordkust der golf van Finland, aan den ingang der golf, en zich tot eenen aanval op dat fort gereed maakte. Den 22sten werd te Kopenhagen zwaar kanongebulder uit het noordoosten gehoord.

— De dagbladen deelen van tijd tot tijd brieven van Engelsche militairen uit het Oosten aan hunne betrekkingen mede, welke naïve eenvoudigheid dikwijls meer geschikt is om de waarheid open te leggen, dan de grotere zorg, maar tevens met een bepaald doel gestelde berichten, hoewel men ook in de eersten geen al te onbepaald vertrouwen stellen moet. Zoo vindt men nu in een dier bladen een brief van een soldaat aan zijne zuster, den 9den Mei uit het kamp Boulahar in Turkije afgezonden, waaruit blijkt dat het lot der Engelsche militairen alhier veel te wenschen overlaat. De tenten, zoo luidt het, zijn zoo dun, dat, bij het natte weder der laatste dagen, de regen overal doordrong, en de grond was zoo doorweekt, dat de soldaten van den morgen tot den avond werken moesten om den modder weg te ruimen. De brieven schrijver zelf is in eene zeer goede gemoedsstemming, en dankbaar dat, in weerwil van veel moeite en ontbering, waaraan velen te huis niet gewoond waren, en van eene onophoudelijke afwisseling der weersgesteldheid, bijna geene zieken in het kamp gevonden werden; maar het deed hem leed, dat de meeste manschappen, in stede van Gods goedheid hierin op te merken, zich meer en meer aan den drank te buiten gingen, zoodat velen, eer zij den vijand onder de oogen moeten zien, overgegeven dronkaards zullen wezen. De algemeene klacht was over het gebrek aan goede levensmiddelen en verkwikkingen, in weerwil van alles wat de dagbladen, vóór het vertrek der troepen, van de groote zorg der Regering te dezen opzichte gezegd hebben; want te midden der natte koude zagen de meesten nooit thee of koffij, was goede melk zeer schaars te verkrijgen, en gedurende verscheiden dagen had ieder man niet meer dan een pond brood en een pond slecht vleesch gehad.

N E D E R L A N D E N.

BREDA, den 31sten Mei.

De Commissie van Inspectie voor het Militaire onderwijs, welke sedert den 22sten dezer alhier bijeen was voor de Inspectie van de Koninklijke Akademie der Zee- en Landmagt, heeft thans hare werkzaamheden geëindigd, na nog in de laatste dagen der vorige week het onderwijs in onderscheiden klassen en vakken met belangstelling te hebben bijgewoond en nagegaan.

Naar wij vernemen bedraagt het getal adspiranten die zich aangemeld hebben om tot het examen aan bovengezegde Akademie te worden toegelaten, ten einde met 1° September aanstaande als kweekeling bij die instelling te worden geplaatst, 163; te weten: 107 voor de Landmagt waarvan 92 voor de dienst, of bij voorkeur voor de dienst hier te lande, en 15 voor de dienst in de kolonien, — en voor de zeemagt: 56, waarvan 52 voor de eigenlijke zeedienst, en 4 voor den scheepbouw.

Het examen voor de aspiranten der Landmagt neemt den 7den Junij, en dat voor die der Zeemagt den 14den Junij een aanvang.

— Wij vernemen dat de zoo gunstig bekende muzikale familie Sauvat, zich gedurende de kermis alhier in het koffijhuis de *Beurs van Breda* zal laten hooren.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft in hare zitting van Zaterdag de algemeene beraadslagingen voortgezet over het wets-ontwerp tot wijziging der wetten betreffende den accijns op het gemaal. Toen hebben het woord gevoerd de heeren van Lennep, Slicher van Domburg, Dirks, van Asch van Wijck, de Man, Sleeswijk Vening, Luyben, van Nispen van Sevenaer, Ter Brugge Hugenholtz, Mackay, Thorbecke, Rochussen, Gressen van Prinsterer, van Eck, Reinders en de Minister van Financien. De algemeene beraadslagingen zullen op aanstaanden Maandag ten één ure voortgezet worden.

In deze zitting zijn ingekomen de navolgende wets-ontwerpen: Een verklarende het algemeen nut der onteigening van perceelen tot uitbreiding van de gemeente Arnhem; een tot voorloopige indeeling der gronden van het Haarlemmer-meer onder de aangrenzende gemeenten; tien wets-ontwerpen tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan even zoo vele personen.

— In de zitting van Maandag zijn de algemeene beraadslagingen voortgezet over het wets-ontwerp tot wijziging der wetten betreffende den accijns van het gemaal, en geëindigd, nadat aan die beraadslaging hadden deel genomen de heeren: van Bosse, Dirks, Westerhoff, Sleeswijk Vening, Rochussen, van Lennep, van Goltstein, Thorbecke, van Hoevell, Mackay en de Minister van Financien.

In de zitting van gisteren zijn de beraadslagingen over de artikelen van bovengezegde wet geopend.

Art. 1 luidt aldus: »Na daartoe van ons verkregen vergunning, wordt het daarstellen van molens toegelaten, alwaar uitsluitend tarwe tot meel, door zuivering, maling, builing en schifting, voor den handel wordt bereid; een en ander onder de bepalingen hieronder vermeld, in verband met die der wetten van 29 Maart 1833 (*Staatsblad* n° 3) en 26 November 1847 (*Staatsblad* n° 70).» De heeren Thorbecke, van Bosse en Sleeswijk Vening brengen eenige bedenkingen in het midden. De Minister van Financien zegt, niet te gelooven dat de aanhaling der wet van 1847 overtoollig is, en van meening te zijn dat de vergunning ook moet blijven bestaan. Het art. wordt daarop aangenomen met 23 tegen 23 stemmen.

Over art. 2 voeren de heeren Rochussen, van Bosse, de Kempenaer, van Lennep, van Asch van Wijck en van Nispen het woord. De Minister antwoordt hun, geen bezwaar te zien in het blijven bestaan van nog eenige formaliteiten, en zegt dat men het stelsel van doorlopend crediet niet op

de in deze wet bedoelde fabrikanten heeft willen toepassen, om den schijn niet te hebben dat men deze fabrikanten boven anderen wilde begunstigen; bij invoering van genoemd stelsel, zou de wet geheel anders moet zijn ingericht. Ten slotte wordt het art. aangenomen met 35 tegen 25 stemmen. De artikelen 3—7 worden zonder discussie aangenomen.

Art. 8. De heer *Rochussen* vindt de bepaling, in dit artikel voorkomende, dat de hoeveelheid ponden tarwe in den molen enz. iederen dag kunnende worden ingeslagen, niet meer bedragen mag dan in den loop van 24 uren op den molen kan worden afgewerkt, al te bezwarend; hij ziet geen reden voor die bepaling en maakt de aanmerking, om de Regering in staat te stellen daarop terug te komen.

De heer *de Kempenaer* ondersteunt deze bedenking.

De Minister deelt ze niet geheel, maar stelt, om er eenigzins aan te komen, eenige wijzigingen voor, zoodat het artikel alsnu aldus luiden zal: «De hoeveelheid ponden tarwe in den molen, en daartoe volgens de wet behorende gebouwen, iederen dag kunnende worden ingeslagen, mag niet meer bedragen dan in den loop van 24 uren op den molen kan worden afgewerkt. De administratie van 's Rijks belastingen is bevoegd om op verlangen van den molenaar, den inslag van grootere hoeveelheden toe te staan, met dien verstande echter, dat de voorraad te gelykertijd in den molen en daartoe behorende gebouwen aanwezig, nimmer mag overtreffen het verevondige der hoeveelheid, in den loop van 24 uren op den molen kunnende worden afgewerkt. De hoeveelheid, in de eerste zinsnede vermeld, wordt voor elken molen door de administratie van 's Rijks belastingen bepaald en moet zoo veel mogelijk achtereenvolgend en zonder tusschenpoozen worden ingeslagen.»

Het aldus gewijzigd art. 8 wordt hierop aangenomen.

De artt. 9—25 worden daarop goedgekeurd, met kleine wijzigingen in de artt. 15 en 19 en verwerping van een door den heer *van Asch van Wijck* voorgesteld amendement op art. 22, strekkende om daarvan toe te voegen; in de meelkooperij zal geen ander meel dan van tarwe aanwezig mogen zijn. De vergunning bedoeld in het slot van art. 44 der wet van den 19 Maart 1833 (*Staatblad* n°. 3) wordt nimmer verleend.

Het geheele ontwerp wordt vervolgens aangenomen met 36 tegen 24 stemmen.

De commissie in wier handen was gesteld het verslag nopens de Westindische koloniën brengt deswege rapport uit. Op voorstel van den heer *van Hoëvell* wordt besloten om even als vroeger met uitgebreide stukken gebruikelijk was, dit rapport niet voor te lezen, maar het te doen drukken en ronddeelen.

Nadat de commissie voor de verzoekschriften verslag had uitgebracht op eenige in hare handen gestelde adressen, is de beraadslaging over het wets-ontwerp, houdende wijziging in de bestraffing van sommige misdrijven, bepaald op morgen ochtend ten elf ure.

De leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn ter vergadering opgeroepen tegen Donderdag den 15den Junij aanstaande.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 25sten dezer, n°. 64. goedgevonden te benoemen, tot gewoon lid in het comité van defensie, Zijne Doortluchtige Hoogheid den Hertog *C. B. van Saksen-Weimar-Eisenach*, gepensionieerd generaal der infanterie.

Naar men verneemt is de gevangenisstraf van twee jaren, waartoe *S. P. Langendam* te Nijmegen, ter zake van het gebruik maken van valsche papieren bij de verkiezingen voor den gemeenteraad in het afgelopen jaar, door het Provinciaal Gerechtshof veroordeeld was, bij beschikking van Z. M., op het daartoe gedaan rekest, tot negen maanden verminderd. De veroordeelde zal alzoo spoedig in vrijheid worden gesteld.

Onderscheidene personen, die belang stellen in de welvaart en den bloei der Koloniën, hebben te 's Hage eene vereeniging gevestigd, met het oogmerk de belangen van Nederlandsch Indië, in verband met die van het Nederland te bevorderen, en de kennis te verspreiden, die gevorderd wordt voor eene juiste waardeering van onze schoone Overzeesche bezittingen. De vereeniging heeft reeds een voorloopig bestuur benoemd, dat de taak is opgedragen zoo spoedig mogelijk een bepaald reglement te ontwerpen.

Uit 's Bosch schrijft men dat het bouwen van het klooster voor de Eerw. Paters Redemptoristen aldaar aangebesteed en aangenomen is door den heer *J. G. Schull*, aannemer, voor eene som van f 36,500.

De beeldhouwer *Frans Donkers* te 's Bosch, heeft aan de regering der stad, uit dankbaarheid voor zijne genoten eerste opleiding aan de Koninklijke school voor nuttige en beeldende kunsten alhier, aangeboden een standbeeld in gips te vervaardigen, groot 6 voet, voorstellende een der beroemde mannen, welke de stad 's Hertogenbosch opleverde, hetzij van den beroemden wis- en natuurkundige *Willem Jacob van 's Gravesande* of van een ander ter keuze van de regering, om geplaatst te worden in een der lokalen van het stadhuis, waar de regering dit zou kunnen goedvinden.

Uit Zierikzee schrijft men, dat de werkzaamheden van de landaanwinning-maatschappij thans, zoowel te Bath als te Hansweert, geheel gestaakt zijn. Een groot gedeelte van het personeel is reeds vertrokken en zal weldra door het overige worden gevolgd. Men betreurt het algemeen, dat de onderneming, die aanvankelijk veel belooft, zoo is afgelopen, en hoopt nog steeds, dat het thans zoo goed als onbegonnen werk eenmaal zal worden hervat.

Op vrijdag had te Goos de aangekondigde veiling plaats van 114 bundels 2960 ellen schorren, gelegen in de rivier de Schengen onder Wolphaartsdijk. Zij werden in koop toegewezen aan den heer *Henri Lenssen*, koopman te Wambrechies, nabij Nijssel, voor de som van f 40,000. Men verneemt tevens dat het plan bestaat spoedig met de beëijking aan te vangen, waartoe reeds uitroei was verleend.

Op donderdag avond omstreeks half acht was er een storm langs de stad Goos, in de rigting van het noordoosten naar het westen, eene windhoos, die,

terwijl de schutters van het gilde *Jacoba van Beijeren* bezig waren met vogelschieten, de praag als het ware geheel wegnam. De ijzeren hoepen waren als spinrag gescheurd en een stuk ijzer zonk bijna een half el in den grond weg. Opmerkelijk was het dat geen de minste wind gevoeld werd op dat gedeelte der weide waar de schutters stonden, terwijl op de andere helft achter de stang als het ware een orkaan woedde.

Men meldt uit Zuid-Beijerland, dat tusschen de arbeiders onderling, p. m. 600 man, werkende aan de indijking van een nieuwen polder op het eiland de Tien Gemeten, sedert eenige dagen zoodanige ongeregelheden zijn ontstaan, dat de plaatselijke autoriteit verplicht is geweest, tot herstelling der orde militairen hijstand in te roepen. Dien ten gevolge zijn eenige manschappen uit de Willemstad derwaarts vertrokken.

Laatsteleden Zondag namiddag ten ruim twee ure is gedurende de namiddag-godsdienstoefening de bliksem geslagen in de Kerk der Hervormde gemeente te Hillegersberg, hetwelk zoo groote ontsteltenis veroorzaakte, dat alle aanwezigen het kerkgebouw verlieten, zoodat de godsdienstoefening niet ten einde kon worden gebracht. Bij onderzoek bleek dat echter volstrekt geene schade was aangerigt, terwijl niemand eenig letsel had bekomen.

Dezer dagen heeft te Weststellingwerf (provincie Friesland) het volgende ongeluk plaats gehad: Twee arbeiders vervoegen zich bij eene boerin en vragen een weinig te drinken; de boerin geeft aan beide een kom karnemelk, die zij uitdrinken; waarop zij dadelijk zware pijnen gevoelen en oogenblikkelijk overlijden. De boerin, om te loopen dat zij onschuldig aan dat toeval is, drinkt uit dezelfde ton ook eenige karnemelk, krijgt onijdelijke pijnen en overlijdt ook korte oogenblikken daarna, waarna de karnemelk onderzocht is geworden en het bleek, dat nene doos met lucifers in die karnemelkton was gevonden en daardoor de melk was vergiftigd geworden.

Men verneemt, dat de proefneming der vischteelt in het Huis ten Bosch bij 's Hage met baars is mislukt. Men schrijft dit toe aan het te laat gereed zijn der toestellen, die overigens geheel naar de Fransche methode zijn ingerigt, terwijl ook het vijverwater door velen voor te drassig wordt gehouden. De koude dezer maand, vooral het afwisselend warme en koude weder, heeft ook bijgedragen tot de mislukking. Met voorn en later met zeelt zullen weldra nieuwe proeven genomen worden.

Uit Deventer wordt gemeld, dat de gemeenteraad dezer dagen met algemeene stemmen besloten heeft het Athenaeum aldaar in stand te houden als inrigting voor hooger onderwijs, en tevens uitbreiding te geven aan het onderwijs in die vakken, welke beoefening noodzakelijk is voor hen, die zich later op eenigen tak van nijverheid wenschen toe te leggen. Heeren curatoren zijn verzocht in dien zin spoedig een volledig voorstel van organisatie bij den Raad in te dienen; zoodat men met eenigen grond verwachten mag, dat die voor den handel en industrie zoo heilzame uitbreiding van het onderwijs daar ter stede binnen een betrekkelijk korten tijd zal worden ingevoerd.

Eene fransche oorlogskotter is den 23sten dezer ter reede van Hellevoetsluis geankerd; zij zou aldaar voorloopig gestationneerd blijven en nog door twee andere oorlogsbotten gevolgd worden.

De *Algemeene Konst en Letterbode* berigt, dat door de Belgische Regering aan de Brusselsche Akademie 5000 fr. is toegezegd ter bevordering der uitgave van oud-Nederlandsche werken.

De Hanoversche regering heeft den 22. dezer aan den heer *A. Hagen*, voor 20 achtereenvolgende jaren, uitsluitend concessie verleend tot den aanleg en de exploitatie van een onderzeeschen telegraaf tusschen Hannover en Engeland. Voor 1 September 1855 zal deze telegraaf-verbinding moeten tot stand gebracht zijn.

De jongste Oost-Indische overlandpost heeft tijdingen uit Batavia aangebragt tot den 9den April.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Neerlandsch Indië is bepaald, dat padië en rijst in geheel Nederlandsch Indië, onverschillig van welke plaats en onder welke vlag aangevoerd, gedurende het jaar 1854 vrij van regten zullen kunnen worden ingevoerd.

Aan een aantal inlandsche onderofficieren en manschappen van het Indisch leger, die bij de krijgsverrigtingen in het Palembangse in de tweede helft van 1852 en in de eerste maanden van 1853 hebben uitgemaakt, of zich op eene andere wijze hebben onderscheiden, zijn, bij besluit van den Gouverneur-Generaal van den 26sten II., zilveren en bronzen medailles toegekend.

Gedurende de maand Februarij II. is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen f 455.740.25½. De opbrengst over de twee eerste maanden van dit jaar bedraagt f 1,199,854.68. Gedurende de twee eerste maanden dezes jaars is minder ontvangen dan in die maanden in 1852 f 13,844.99 en meer dan in 1853 f 227,441.

Blijkens de van de verschillende plaatselijke autoriteiten op Java ontvangen rapporten, beloofde het padiëgewas in bijna alle residentien een meer gunstigen oogst dan vroeger verwacht was; alleen in het district Tjendono (Japara) bestond dadelijke vrees voor gebrek, doch bijzondere maatregelen van voorziening werden nog niet noodig geacht.

In de steenkolenmijn Oranje-Nassau te Pengaron (Z. en O. kant van Borneo) is den 17 Februarij II. brand ontstaan; den 3 Maart was het nog niet gelukt dien geheel meester te worden. Twee Javanen waren bij hunne pogingen om den brand te blusschen omgekomen. De schade werd op ongeveer 800 tonnen steenkolen en eenig materieel begroot.

Volgens tijdingen uit Palembang van den 15den II. was in den stand der zaken in de Ampat-Lawang geene verandering gekomen. Radja *Tiang Alam* verkeerde nog steeds in bedenkelijken toestand.

Het is den Amerikanen gelukt, een traktaat met Japan te sluiten, waardoor twee havens voor den vreemden handel geopend zullen worden.

Bij besluit van den gouverneur-generaal is bepaald, dat voortaan Nederlandsch-Indische zebruggen ook ten behoeve van buiten Nederland of Neerlandsch-Indië gebouwde schepen afgegeven zullen worden. Het gebruik van looden gereedschappen, bij het bereiden van suiker, is verboden op eene boete van f 1,000 of f 10,000, onverminderd lijfstraffelijke vervolging.

Aan een aantal inlandsche onderofficieren en manschappen van het Indisch leger, welke bij de krijgsverrigtingen in het Palembangse in de

tweede helft van 1853 en de eerste maanden van 1854 hebben uitgemunt, of zich op eene andere wijze hebben onderscheiden, zijn bij besluit van den Gouverneur-Generaal van den 26sten Maart, zilveren en bronzen medailles toegekend.

Door den Gouverneur-Generaal zijn, o. a. benoemd: tot raadshoor van het Hoog Gerechtshof van Neerl. Ind. Mr. H. W. du Perron; tot assist. resid. van het Westerkwartier der Omtrenten van Batavia, W. Castens; tot assist. resid. van het Zuidertien Oosterkwartier der Omtrenten van Batavia, N. D. Lammers van Toonenburg; tot assist. resid. van Poerbalingo, in de resid. Banoemaas, F. Buyn; tot assist. resid. van Ambal, in de resid. Bagoelen, J. E. Schultze; tot lid der algemeene rekenkamer, W. E. Schenk; tot luit.-kol., de maj. N. H. W. Stumphius Witthou; tot majoor en comm. der artill. de kapt. J. C. Labaar en J. F. S. Brunsvelde van Hulten.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 29 Mei.

TARWE in een doop. Verkocht: 130 R. b. Poolsche f 480.
ROGGE iets lager verkocht: 127 R. Anclammer f 345; 122 R. Holsteinsche f 304; 117 R. O. Gedroogde f 288; in veiling: 233 last besch. Odessa 117, 118, 119 R. f 277 & 292; 17 last Oostvriessche 114, 115 R. f 281.
GERST, 3 hooper: 112 R. Deensche f 218, 400 R. Vriessche Zomer f 170.
Haver zonder handel.
BOEKWEIT: 121, 122, 123 R. Holsteinsche f 263, 266, 270, 123 R. Vriessche f 270, 118 R. Sleeswijksche f 233.
KOOLZAAD: 1/2 P. vl. lager; Eider 63 P. vl.; op 9 vat. Olie te leveren, 31 Augustus, September en October eerstk. 65 1/2 P. vl.
LIJNZAAD: 106, 107 R. Windau f 95, per mud.
RAAPOLIE daadlijk lager afgegeven; op levering in een doop; op 6 w. f 38; Vlieg. f 36 1/2; 1 Sept. eerstk. f 37 1/2 & 1/8; 1 Oct. en Nov. eerstk. 37 1/2 & 1/8; 1 Dec. eerstk. f 37 1/2 & 1/8.
LIJNOLIE op nieuw lager afgegeven; op 6 w. f 37 1/2; Vlieg. f 36 1/2; 1 Sept. eerstk. f 36 1/2; 1 Oct. eerstk. f 36 1/2 & 37; 1 Nov. en Dec. eerstk. f 37.
HENNEPOLIE op 6 w. f 41 1/2; Vlieg. f 40 1/2.
RAAPKOEKEN, per 1040 st., f 80 & f 84. LIJNKOEKEN, per 104 st. f 14 1/2 & f 14.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

VAN DEN 30 MEI 1854.

100 Nederl. Middel. Tarwe	van f 14,70 tot f 15,00.
100 dito Rogge Oude	0,00
100 dito Rogge Nieuwe	11,75
100 dito Boekweit Oude	0,00
100 dito Boekweit Nieuwe	0,00
100 dito Bland Water	0,76
100 Aardappelen (Val of Madde)	f 2,90 tot f 4,50
1000 Eiken, Telhout	2,95
1000 Dood Hout	2,10
1000 Spindelen	2,90
1000 Stokken	3,00
1000 Buisen	3,00

223^e STAATS-LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

1ste Treffer N° 3408, f 25000; N° 4500, f 1250; N° 13900, 8056 en 13824, ieder f 1000.
2de Treffer N° 16336, f 5000; N° 882, f 1250; N° 14772, 10736, 235 en 2768, ieder f 1000.

AMSTERDAMSCH BEURS van gisteren (30 Ma) was de fondspoten N° 124, pCt. 58 1/2; 3 pCt. 69 1/2; 4 pCt. 85 1/2; 7 1/2; 10 1/2; O. Ind. Lening 4 pCt. 85 1/2; Amert.-Syndik. 3 pCt. 84 1/2; Handelsm. 116; Belg. 2 1/2 pCt. 46 1/2; Fr. Obligatien 3 pCt. 64 1/2; Spanje onbep. St. 1 pCt. 18 1/2; 3 pCt. 39; 1/2 pCt. Brabant 34 1/2; 1/2 pCt. 12 1/2; Coupons Beuzen 4 1/2; 1/2; Portugezen te Londen 3 pCt. 34 1/2; 1/2; Rusland 5 pCt. 97 1/2; 7 1/2; 1/2; dito 1828-29 97; Certif. 1831-35 84 1/2; 4 1/2 pCt. 81 1/2; 3/4; 4 pCt. bij Hope 75 1/2; 1/2; Id. bij Stieglitz 73 1/2; 74 1/2; Certif. te Hamburg 86 1/2; Inschr. in Ada 8 1/2; 1/2; Certif. van dito 58 1/2; 1/2; Polen Certif. 64 1/2; Polen Aand f. 500 f 134; Oostenrijk Metall. 5 pCt. 58 1/2; 7 1/2; Nibawo 2 1/2 pCt. 30 1/2; 1/2; Nieuwe 3 pCt. 72 1/2; 73 1/2; 1/2.

Advertentiën.

KIEZERS-VEREENIGING TE BREDA.

ALGEMEENE VERGADERING op Zaterdag den 5 Junij 1854, des namiddags ten 7 1/2 uren, in het Lokaal der Societ. bij den Heer HOEIMANS.

KOPPELHUIS BEURS VAN BREDA.

Ter gelegenheid van de Kermis zal de FAMILIE SAUVLET zich in bovengemeld Lokaal doen hooren, te beginnen op Vrijdag den 2 Junij 1854.

Aanvang des avonds ten acht ure.

DE VIER WILDEN OF BOSCHMENSCHEN.

Conter de bescherming van de Koningin van Engeland, welke de eertgenoten hebben te s. Gravenhage door HH. KK. Hoogheden den PRINCE VAN ORANJE, PRINCE en PRINCESSE, PRINCE DE KONINKLIJKE FAMILIE en 15000 personen te zijn bezigtigd, zullen alhier van af Maandag gedurende de Kermis te bezigtigen zijn in de Tent alwaar de Tienparanten voorhangen.

Wordt gevraagd een of twee SERVET-PELWERRERS, die hun werk goed verstaande.

Adres bij HERMANS & Co., Nieuwe Huisen te Breda.

In den Jare 1800 vier en vijftig, den negen en twintigsten Mei.

Ten verzoeken van MARIA VINK, huisvrouw van JOACHIM HERMAN KRUIS, Dienstmeid, wonende te Amsterdam, ten deze kosteloos procederende, krachtens vonnis der Arrondissements-Regtbank te Breda, van 25 Mei 1854, beoorlijk geregistreerd, voor wien is geconstitueerd en occuperen zal CORNELIS FRANCISCUS MICHIJSEN, Procureur bij voornoemde Regtbank te Breda, wonende aldaar, in de Kärrestraat, Wijk A, N° 9, alwaar de Rekwinde regtens haar domicilie kiest, en uit krachte van het verlot door genoemde Regtbank, bij voornoemde beschikking van 25 Mei jongstleden verleend.

Heb ik ondergeteekende PETRUS FRANCISCUS VAN DEN BROEK, gepatenteerd Deurwaarder bij voornoemde Regtbank te Breda, en wonende te Breda in de Boschstraat, Wijk D, N° 226,

ten eerste maal gedaagd.

JOACHIM HERMAN KRUIS, zonder bekende woonplaats binnen dit Koninkrijk, en gevolglijk mijn exploit doende bij aanplakking aan de voorname Deur van de Vergaderplaats van genoemde Regtbank te Breda, en aan het Stadhuis te Breda, terwijl ik een afschrift heb overhandigd aan den Edel Achtbare Heer Officier van Justitie bij gezegde Regtbank te Breda, die het origineel heeft geveerd en voorts bij plaatsing in den Bredasche Courant, en in het Algemeen Handelsblad, welke nieuwspapieren daartoe zijn aangewezen bij vonnis van den drie en twintigsten Mei jongstleden.

Om na verloop van drie maanden na heden, en alsoo op Dingsdag den vijfden September 1800 vier en vijftig, des voormiddags ten tien ure, te verschijnen ter terechtzitting der Arrondissements-Regtbank, zitting houdende te Breda in het Paleis van Justitie aldaar, in de Katerstraat, Wijk D, N° 74.

Omme

Aangezien de Eischeresse met den gedaagde den 22 December 1842 in den echt is getreden, en hij gedaagde in de maand April 1846 naar Amsterdam is vertrokken zonder beoorlijke volmagt tot het waarnemen zijner zaken gegeven, of order op het beheer derzelve gesteld te hebben, en er sedert dien tijd geene tijdingen van hem zijn ontvangen, terwijl de herhaalde nasporingen ook geen vermoeden hebben opgeleverd dat hij nog in leven zoude zijn;

Aangezien den gedaagde alsoo vermoedelijk is overleden, en de eischeresse er belang bij heeft dat zulks door voornoemde Regtbank worde verklaard;

Mitsdien aan gemelde Regtbank, hetzij in persoon, hetzij door iemand van zijnentwege, van zijn aanwezig te doen blijken, den gedaagde tevens aanneggende, dat, ingeval noch hij, noch iemand voor hem zal verschijnen, en alsoo niet beoorlijk van zijn aanwezig mogt blijken, door de eischeresse zal worden geconcludeerd, dat haar daarvan worde verleend akte, en tevens verlot gegeven tot eene tweede dergelijke dagvaarding.

De kosten zijn gratis.

P. F. VAN DEN BROEK.

Deurwaarder.

DR. WHITE'S OOGWATER.

Dit WATER geneest Oogontstekingen, zeken, en spoedig; men kan het zonder vrees gebruiken, daar het door geloofwaardige en kundige mannen als Dr. FILEHNE, Kon. Sanitäts-Raad in Erfurt, Dr. WILLIBALD ARTUS, Professor der Chemie in Jena, en nog anderen onderzocht is, die ingevolge hunne bevinding, gelegaliseerde Attesten hebben afgegeven, waarin zij verklaren, dat het niet alleen geene schadelijke deelen bevat, maar uit bestanddeelen te samen gesteld is, die hun als voortreffelijke Middelen in de Oogheelkunde bekend zijn. Ook voor gezonde maar zwakke Oogen wordt het als zeer versterkend, bijzonder aanbevolen. Het fleschje kost 90.

KUMMERFELD'S WATER is een voortreffelijk middel tegen Spruw, Daauw worm, Vetwormen, Puisten, drooge en vochtige Virigheid, Brand, Springvuur, Huidwoll, Schurft, Uitslag en alle andere Huidziekten.

Dr. Carl Schaebe in Weimar heeft zich voor dit Water, waarvan hem de goede eigenschappen bekend werden, zeer geïnteresseerd en eene Verhandeling er over geschreven, die wij in eene kleine Brochure in het Hollandsch overgebracht, bij iedere flesch gratis afgeven. Afzonderlijk zijn deze Brochures a 10 c. te koop.

Eene flesch Kummerfeld's Water, die voor een jaar uitreikt, kost f 4,50. Wij moeten nog ten voordeele van dit Water zeggen, dat het niet alleen de Huidziekten wegneemt, maar dat het als schoonheidsmiddel bijzonder in aanmerking verdient te komen, het weert ruwe droogte, rimpels en puisten, geeft elasticiteit, zachtheid en eene frische kleur aan de huid.

Amsterdam, Verkoophuis, Breda, West. Waarx, Folia, D. Pouwels, s. Bosch, F. L. Welsch.

En in de bekende Dépôts in de andere Steden.